

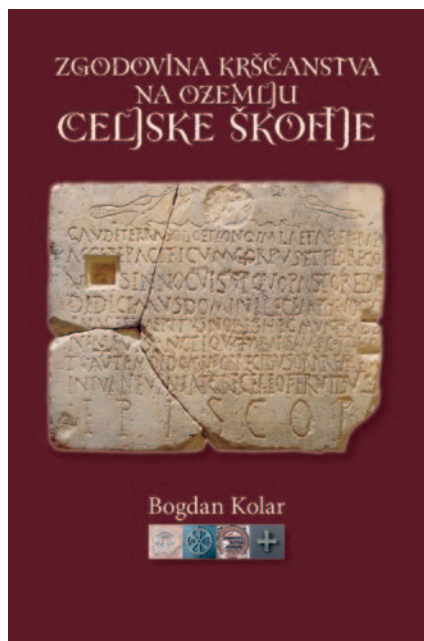

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA

Prva slovenska založba

CELJE - LJUBLJANA

DR. BOGDAN KOLAR, ZGODOVINA KRŠČANSTVA NA OZEMLJU CELJSKE ŠKOFIJE

Iz bogate zgodovine v dejavno sedanjost in svetlo prihodnost!

Skrbno zbrano in na novo ovrednoteno obsežno zgodovinsko gradivo in dogajanje, od začetkov in prvih sledov krščanstva na Celjskem tam v antični rimski dobi, prek srednjega in novega veka vse do današnjih dni. Iz sive davnine tako znova vstajajo mogočni pričevalci in stebri začetkov krščanstva na tleh današnje celjske škofije.

Ob 10. obletnici celjske škofije je avtor pripravil obsežen prikaz življenja Cerkve na celjskem območju. Pred nami zaživi vsa paleta cerkvenega življenja na Celjskem v teku skoraj 2000-letne zgodovine: o prvih pričevalcih krščanstva na tukajšnjih tleh, o številnih višinskih naselbinah, posebej značilnih prav za to območje, kamor so se umikali kristjani ob prodoru poganskih ljudstev, o grozotah turških vpadov, ki tem krajem nikakor niso prizanašali, o stanju v času avstro-ogrske monarhije in po njenem razpadu o razmerah v času Jugoslavije, o posledicah, ki jih je druga svetovna vojna pustila na tem območju, o povojni pobojih in številnih grobiščih, ki jih je prav na Celjskem največ v Sloveniji. Skozi vsa obdobja sledimo delovanju redovnih skupnosti in bratovščin na Celjskem, razvoju župnijske mreže, pomenu romarskih krajev. Posebej so predstavljene tudi osebnosti, ki so življenje tukajšnje Cerkve še zlasti močno zaznamovale: škof Gavdencij, sv. Maksim milijan Celjski, sv. Ema Pilštanjska, grofje Celjski, predvsem pa rojak bl. Anton Martin Slomšek, ki je veliko službenih let deloval po župnijah celjskega območja in je med možnimi škofijskimi sedeži ob prenosu iz Št. Andraža na Koroškem pogosto omenjal prav Celje, čeprav je škofijo končno premestil v Maribor. Knjigo zaključuje natančen opisov dogodkov o pripravi in ustanovitvi škofije 7. aprila 2006.

Podatki o knjigi

- Naslov: ZGODOVINA KRŠČANSTVA NA OZEMLJU CELJSKE ŠKOFIJE
- Podnaslov: Ob 10. obletnici škofije
- Avtor: Dr. Bogdan Kolar
- Urednik: Ivan Mohar
- Cena: 39 €
- Velikost: 210 mm x 297 mm
- Vezava: trda vezava
- Število strani: 336
- ISBN 978-961-278-253-5
- Založnik: Celjska Mohorjeva družba
- Leto izida: 2016

Kontakt

Uredništvo

Telefon 01 244 36 70

urednistvo@celjska-mohorjeva.si

O avtorju

Dr. Bogdan Kolar sdb (* 1954) je po študiju teologije na salezijanski univerzi v Rimu (diploma leta 1980) študij nadaljeval na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, kjer je leta 1984 diplomiral iz zgodovine in angleškega jezika. Magistrski in nato doktorski študij je nadaljeval na Teološki fakulteti v Ljubljani, kjer je leta 1994 doktoriral. Od leta 1983 do 1997 je poučeval na Gimnaziji Želimlje. Od leta 1987 do 2000 je bil vodja Nadškofijskega arhiva v Ljubljani (1987 in 2000). Leta 1994 je bil izvoljen za asistenta pri Katedri za zgodovino Cerkve na Teološki fakulteti, leta 1997 za docenta, leta 2002 za izrednega in leta 2009 za rednega profesorja. V študijskem letu 2003/04 je bil gostujoči raziskovalec na Graduate Theological Union, Berkeley, California. Dva mandata (od 2004 do 2008) je bil dekan Teološke fakultete. Je avtor številnih člankov in knjig s področja cerkvene zgodovine; tri njegova dela so izšla tudi pri Celjski Mohorjevi družbi: *Na misijonskih brazdah Cerkve* (1998), *Sv. Jožef nad Celjem in lazaristi* (2002), *Iskalci Boga. Redovništvo in redovne skupnosti v zgodovini Cerkve* (2005). Kot soprevajalec je sodeloval tudi pri prevodu in komentarju dela Beda Častitljivega *Cerkvena zgodovina ljudstva Anglov* (2015).

Odlomki iz knjige

V jugovzhodnem delu Notranjega Norika, na višini 445 m, strmo nad Vranjskim potokom in nekaj km oddaljeno od rimske ceste, ki je peljala iz Celeje v Neviodunum, se je izoblikovala višinska naselbina Ajdovski gradec. Že kmalu po letu 1800 so se začeli posamezniki zanimati za ostanke tega poznoantičnega višinskega naselja, ki leži nad Vranjem pri Sevnici. Iskalci dragocenosti so se na njem ustavljali vse 19. stoletje. Največja izkopavanja pa so bila opravljena v letih od 1970 do 1974; pri teh so sodelovali slovenski in nemški arheologi. Na vrhu hriba, ki ima površino 140 × 60 m, so z odkopavanji odkrili pravo cerkveno središče. (Str. 22)

Po izumrtju Celjanov so bile slovenske dežele več let žrtve bojev za njihovo dediščino, ko so kraje in tudi cerkvene ustanove napadali predstavniki vseh vojskujočih se strani. V tem času so slovenske dežele prizadele še druge nesreče, predvsem turški vpadi, slabe letine, epidemije in druge preizkušnje. Cesar Friderik III. se v tem obdobju ni izkazal kot najbolj sposoben vladar, ki bi branil svoje dežele ter jim zagotovil red in mir. (Str. 119)

Za mnoge evropske narode je začetek 19. stoletja pomenil obdobje romantike, čas vračanja h koreninam, nastajanje obsežnejših zgodovinskih del in iskanje zgodovinskih osebnosti, ki so bile nosilke narodnih vrednot. Na izobraževalnem področju je bilo to obdobje krepitve šolskega sistema, ustanavljanja novih šol, predvsem nedeljskih, kjer so imeli osrednjo vlogo kaplani, organisti in cerkovniki. K temu je dal zgodovinski prispevek škof Anton Martin Slomšek. Čas je zaznamovalo ustanavljanje nedeljskih šol in leta 1859 začetek visokega šolstva v Mariboru, kamor so od tedaj odhajali na študij kandidati za duhovništvo. Pred tem je bogoslovna šola delovala v Celovcu in zadnji letnik v Št. Andražu. (Str. 198)

V mesecih neposredno po koncu vojaških spopadov je na celjskem območju prihajalo do množičnih pobojev nasprotnikov nove družbene ureditve. Nastalo je večje število množičnih grobišč, verjetno na tako majhnem prostoru največ v Sloveniji. Doslej zbrani podatki kažejo na več kot trideset množičnih grobišč v bližnji in daljni okolici Celja ter na ozemlju samega mesta. Po ocenah je bilo v prvih mesecih po vojni na Celjskem pobitih okoli 40.000 ljudi. V Košnici pri Celju je našlo zadnji dom kakih 400 uglednih in premožnih Celjanov, slovenske in nemške narodnosti. Na Teharjah, v nekdanjem nemškem taborišču za predvojaško vzgojo, je do konca poletja 1945 delovalo komunistično koncentracijsko taborišče, od koder so žrtve potem vozili v različna morišča, veliko v opuščene rudnike. (...) Teharje je imelo vse značilnosti uničevalnega taborišča, saj so ga preživeli le redki, in je postalo simbol nasilja nad drugače mislečimi. Drugi kraji, kjer so bile povojne usmrtitve, so v vsej okolici Celja, večji grobovi pa v Pečovniku, Hudi Jami in drugod. Za mnoge množične grobove še niso poznani podatki. (Str. 264)